

Taidefestivaalien kulttuurienvälisen vuoropuhelun julistus

Kulttuurin moninaisuuden kohtaaminen on suuri haaste entistä globalisoituneemmassa ja monikulttuurisemmassa yhteiskunnassamme. Muuttovirrat ja niistä seurannut Euroopan Unionin laajentuminen ovat johtaneet eurooppalaisten kansojen ja kulttuurien yhdistymiseen ja sekoittamiseen. Monikulttuurisessa yhteisössä elämisestä on tullut normi miljoonille ihmisille.

Kulttuurin merkitystä ja sen roolia ei voida enää sysätä syrjään Euroopan integroitumisprosessissa. Tästä uudesta yhteiskunnallisesta taustasta johtuen yksilön ja paikallisen yhteisön kulttuurinen identiteetti uudistuu ja määrittyy yhä uudelleen ja uudelleen. Festivaaleilla on tärkeä rooli tässä prosessissa: festivaalit tarjoavat ihanteellisen paikan, jossa eri maahanmuuttoon ja monikulttuuriin yhteisöihin liittyviä kulttuurisia ilmiöitä voidaan vapaasti käsitellä. Festivaaleilla on aina ollut tärkeä rooli edistää ja suojella ilmaisuvapautta. Ne ovat osallistuneet yhä rauhanomaisemman rinnakkaiselon luontiin ja aktiivisemman eurooppalaisen kansalaisuuden edistämiseen tarjoamalla uusia ajatuksia ja ajatustenvaihtoa.

Eurooppalaiset taidefestivaalit ovat levittäneet ja tehneet näkyviksi eurooppalaisten taidelajien ja kulttuurien eri suuntauksia, mikä on tarkoittanut myös suurta askelta kulttuurienvälisen vuoropuhelun kehittämiseksi. Yhtäältä festivaalit kunnioittavat ja edistävät yhteisöjen perinteiden ja kulttuuristen arvojen alueellista ja kansallista monimuotoisuutta. Toisaalta festivaalit korostavat

eurooppalaista perintöä edistämällä yhteistä eurooppalaista, sisäisesti muuttuvaa kulttuuria ja arvostamalla sen kulttuurista monimuotoisuutta. Tässä monimuotoisessa yhteiskunnassa asuville, heikommassa asemassa oleville ihmisille, nuorille ja vähemmistöille sekä väliaikaisesti Euroopan Unionin maissa asuville, on annettava mahdollisuus aktiiviseen kansalaisuuteen.

Kulttuurinen monimuotoisuus, kulttuurienvälinen vuoropuhelu ja kulttuurin taloudellinen vaikutus ovat saavuttaneet Euroopan Unionin esityslistalla merkittävän aseman. Euroopan Unionin päätös julistaa vuosi 2008 kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuodeksi on viimeisin askel pitkäaikaisessa suunnitelmassa luoda yhä tiukempi liitto eurooppalaisten välille ja antaa kaikille kansalaisille mahdollisuus aktiivisesti osallistua kulttuurienväliseen vuoropuheluun eri kulttuuri-identiteettien ja arvojen vahvistamiseksi ja niiden yhteisen perinnön korostamiseksi sekä samanaikaisesti ottaa huomioon ja kunnioittaa yksilöiden ja paikallisten identiteettien välisiä eroja.

Festivaaleilla on merkittävä rooli monikulttuurisen yhteiskunnan muuttamisessa kulttuurienvälisen vuoropuhelun yhteiskunnaksi; se on suuri askel integroitumisprosessissa.

- Ennen kaikkea **festivaalit tavoittavat suuria ihmismääriä**. Festivaaleille osallistujien määrä kasvaa koko ajan, mikä osoittaa myös kasvavaa mielenkiintoa festivaalitapahtumiin. Suuren ihmismäärän tavoittaminen kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistämiseksi on tärkeä päämäärä, jota ilman se ei voi toteutua.
- Festivaalit antavat **taiteilijoille** eri puolilla maailmaa mahdollisuuden kasvattaa ja kehittää taiteellista työtään ja siten edistää taiteellisen osaamisen vaihtoa eri maiden välillä. Erityisesti taiteilijaresidenssi-ohjelmat antavat taiteilijoille mahdollisuuden elää ja työskennellä uudessa paikassa ja yhdistää oman osaamisensa paikalliseen osaamiseen antaen siten positiivisen ja valaisevan esimerkin **integraatiosta**.
- Toisin kuin muut mediat, festivaalit rohkaisevat yleisöä aktiiviseen osallistumiseen. Festivaalit mielletään avoimiksi tapahtumiksi, joihin osallistutaan ja jotka jaetaan suuren ihmismäärän kesken. Festivaalit edistävät **osallistuvuutta** ja **yhteenkuuluvuuden tunnetta** antaen ilmaisukanavan paikalliselle yhteisölle, kuitenkin samanaikaisesti puhutellen eurooppalaisia ja kansainvälisiä aiheita.
- Festivaalit lisäävät **kulttuuriturismia**. Joka vuosi miljoonat kävijät osallistuvat festivaaleihin eri maissa ja eri alueilla tutustuen uusiin kulttuureihin ja oppien muiden maiden perinteistä ja historiasta.

- Festivaalit ovat ainutlaatuisia **paikallisen kulttuurin ilmaisumuotoja**. Ne ovat tiukasti juurtuneet paikalliseen ympäristöön mutta usein myös sidoksissa kansalliseen ja kansainväliseen kontekstiin. Festivaalit ovat haasteita paikallisille perinteille ilmentäen kulttuurista monimuotoisuutta; samanaikaisesti ne inspiroivat uudistamaan ja kunnioittamaan yhteistä kulttuurista perintöä.
- Festivaaleilla on ainutlaatuinen rooli **koulutuksessa** edistämässä rauhan kulttuuria – ymmärtämystä ja kunnioitusta eri ihmisryhmien välillä. Perinteisen festivaaliohjelmiston ulkopuolella toteutettu toiminta, uusien teknologioiden hyödyntäminen ja nuorille suunnatut aktiviteetit ovat erittäin tehokkaita välineitä **tavoittaa nuoria** ja kommunikoida heidän kanssaan. Ne ovat myös välineitä jakaa arvoja (muiden kulttuurien kunnioitusta) ja aloittaa koulutus kohti kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta.
- Perinteisen festivaaliohjelmiston ulkopuolella toteutettu toiminta on kaikille yleisöryhmille tarkoitettua ja sen tavoitettavaa kulttuurista toimintaa, joka edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Yhä enemmän festivaaleja pidetään paikoissa, joihin kaikilla – mukaan lukien vammaiset, etniset ja kulttuuriset vähemmistöt – on mahdollisuus tulla.

Festivaalit ja muut osallistujat, jotka tämän julistuksen allekirjoittavat, ovat sitoutuneet

- rakentamaan tehokasta kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta varmoina siitä, että tällainen vuoropuhelu on keskeinen väline luoda rauhallinen vuorovaikutus eri kulttuurien, etnisten ryhmien, uskontojen, kielten, uskomusten ja sosiaalisten taustojen välille. Tällainen vuorovaikutus rohkaisee arvokkaan ja rikastuttavan ideoiden vaihtoa ja auttaa identifioimaan yksilöjä ja yhteisöjä määrittäviä rajoja.
- lisäämään taiteilijoiden, johtajien, yhteistyökumppanien ja vapaaehtoisten tietoisuutta kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta, joka on kunnioitettavaa, vapaata vaihtoa yhteisöjen ja yksilöiden välillä ja jonka tavoitteena on edistää ja pitää yllä ihmisoikeuksien ja demokratian turvaamiseksi välttämätöntä kulttuurista moninaisuutta.

- vastustamaan stereotyyppioita, ennakkoluuloja, syrjintää ja tietämättömyyttä vieraista kulttuureista ja vähemmistökulttuureista sekä sitoutumaan kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistämiseen teemavuonna ja sitä seuraavina vuosina mobilisoimalla kollektiivista luovaa kekseliäisyyttä ja ylistämällä osallistuvuutta ihmisten välisenä sidoksena.
- levittämään eurooppalaisen teemavuoden dokumentteja ja sen pääajatuksia mahdollisimman suurelle ihmismäärälle ja takaamaan logon, esitteiden ja muiden teemavuoteen liittyvän viestintä- ja informaatiomateriaalin näkyvyyden sen pääsisällön ja päämäärien edistämiseksi.

ARTS FESTIVALS'

Declaration on Intercultural Dialogue

AN INITIATIVE OF THE EUROPEAN FESTIVALS ASSOCIATION

